

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ ทั้งยังเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ เป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี สุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 37) ภาษาไทยประกอบด้วยทักษะ 4 ทักษะ คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียน ซึ่งเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ การเรียนภาษาไทยจึงต้องเรียนเพื่อให้สามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเลือกใช้คำ เรียบเรียงความคิด ความรู้ และใช้ภาษาได้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ได้ตรงตามความหมายและถูกต้องตามกาลเทศะ บุคคล และมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 2) ในทักษะทั้ง 4 นั้นทักษะที่สำคัญต่อการรับสารและส่งสารคือทักษะการอ่าน เพราะการอ่านเป็นทักษะของการรับรู้เรื่องราว ความรู้ และประสบการณ์ด้วยความสำคัญดังกล่าวหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้ให้ความสำคัญของการอ่านไว้ในสาระที่ 1 มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. 2551 : 7) นอกจากนี้ยังได้กำหนดจุดหมายของหลักสูตรด้านคุณลักษณะผู้เรียนไว้ในข้อ 2 ว่า ให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการอ่าน รักการเขียน (สุจิตต์ เพ็ชรขอบ และสายใจ อินทร์ทรัพย์. 2536 : 136)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีพุทธศักราช 2551 ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เมื่อนักเรียนเรียนจบระดับชั้นประถมศึกษา เกี่ยวกับสาระที่ 1 การอ่านไว้ว่า

1) นักเรียนสามารถอ่านได้ถูกต้องตามหลักการอ่าน อ่านได้คล่องและเร็ว เข้าใจความหมายของคำ และข้อความที่อ่าน 2) สามารถเข้าใจ จับใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง หาความสำคัญ หรือใช้แผนภาพ โครงเรื่องหรือแผนภาพความคิดเป็นเครื่องมือการพัฒนาความเข้าใจการอ่าน รู้จัก

ใช้คำถามเกี่ยวกับเนื้อหาและแสดงความรู้ ความคิด คาคะเนเหตุการณ์เรื่องราวจากเรื่องที่อ่าน และกำหนดแนวทางการปฏิบัติ 3) สามารถอ่านในใจและอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้รวดเร็วถูกต้องตามลักษณะคำประพันธ์ และอักษรวิธีและจำบทร้อยกรองที่ไพเราะเลือกอ่านหนังสือที่เป็นประโยชน์ทั้งความรู้และความบันเทิง มีมารยาทการอ่านและนิสัยรักการอ่าน การสอนอ่านในขั้นต้น จึงต้องสอนให้รู้จักลักษณะของอักษรวิธีไทย ต้องให้เด็กได้ฝึกอ่าน จนเกิดทักษะการอ่านได้คล่องและถูกต้อง (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 78)

การอ่านนับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ เพราะการอ่านเป็นตัวบ่งชี้ถึงความสามารถในการเรียนรู้หนังสือของประชากรประเทศต่างๆ เป็นดัชนีวัดระดับการพัฒนาประเทศนั้นๆ โดยเฉพาะประเทศที่กำลังพัฒนา จะต้องพัฒนาวิธีการอ่านโดยการฝึกจนเกิดทักษะฝึกปฏิบัติจนเป็นนิสัยอย่างต่อเนื่อง เป็นการสร้างนิสัยให้เยาวชนรักการอ่าน จนเกิดทักษะในการอ่าน และเป็นนักอ่านที่ดี การอ่านเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องฝึกให้มีความชำนาญเพื่อจะได้ประสบผลสำเร็จทำให้เกิดความคิดกว้างขวางและเข้าใจในเรื่องที่อ่านได้อย่างรวดเร็วถูกต้อง การอ่านมีความสำคัญต่อการพัฒนาอาชีพและการศึกษา การอ่านเป็นหัวใจสำคัญในการเรียนการสอน (ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. 2551 : 3) จะเห็นว่าการจะทำให้หลักสูตรบรรลุเป้าหมายได้ การจัดการเรียนการสอนต้องมีประสิทธิภาพที่ส่งผลให้ผู้เรียนมีประสิทธิผลในการเรียนรู้เป็นอย่างดี เพราะทักษะการอ่านเป็นทักษะภาษาที่มีความสำคัญยิ่งในการแสวงหาความรู้ ช่วยปรับและขยายประสบการณ์ของคน ช่วยทำให้คนพัฒนาตนเองทั้งทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์สังคมและนำความรู้จากการอ่านมาพัฒนาชีวิตของตนให้ดีขึ้น การอ่านจึงเป็นเครื่องมือที่ใช้แสวงหาความรู้เพิ่มขึ้น การรู้โดยใช้วิธีการอ่านที่ถูกต้องเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้อ่านทุกคน การฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอจะช่วยให้ผู้อ่านมีพื้นฐานในการอ่านที่ดี ทั้งจะช่วยให้เกิดความชำนาญและมีความรู้กว้างขวางด้วย (สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. 2545 : 1)

การอ่านถือว่าเป็นกระบวนการทางสมองที่ต้องใช้สายตาสัมผัสตัวอักษร หรือสิ่งพิมพ์อื่นๆ รับรู้ และเข้าใจความหมายของคำ หรือสัญลักษณ์ โดยแปลออกมาเป็นความหมายที่ใช้สื่อความคิด และความรู้ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านให้เข้าใจตรงกัน และผู้อ่านสามารถนำเอาความหมายนั้นๆ ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ได้ (ประเทิน มหาจันทร์. 2530 : 17) การอ่านฝึกทักษะการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้น เด็กจำเป็นต้องได้รับความรู้จากการอ่านเพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้ลึกซึ้งสมกับวัยที่เติบโตขึ้น เนื่องจากการอ่านยังคงเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ที่ทรงพลัง ข้อมูลความรู้ที่เก็บอยู่ในรูปตัวอักษรนั้น ยังคงเป็นรูปแบบเดียวที่มีจำนวนมากที่สุด และลึกซึ้งมากที่สุด

โดยเฉพาะอย่างยิ่งหนังสือตำราต่างๆ นับเป็นแหล่งขุมทรัพย์ทางปัญญาที่ยิ่งใหญ่ในการพัฒนาตนเอง (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 2550 : 37)

จากการสำรวจของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ปี 2554 สภาพการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในระดับประถมศึกษา พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำ โดยมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย สภาพปัญหาที่พบคือการอ่านในใจ การอ่านจับใจความ เรียงความ ย่อความ การอ่านบทร้อยแก้ว การอ่านบทร้อยกรอง และหลักเกณฑ์การใช้ภาษา จากการรายงานประเมินผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ปีการศึกษา 2552-2554 พบว่า มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่ได้ตั้งไว้และมีเกณฑ์คะแนนต่ำกว่าทุกกลุ่มสาระอื่นๆ ทำให้ส่งผลการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยไม่บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ และความสามารถทางด้านภาษาไทยของนักเรียนอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ สำหรับเนื้อหาที่เป็นปัญหาของครูและจากการศึกษาของครูผู้สอนภาษาไทย พบว่านักเรียนมีพื้นฐานวิชาภาษาไทยไม่ดี นักเรียนอ่านและเขียนคำไม่ถูกต้อง ไม่รู้จักมาตราตัวสะกดตามมาตราต่างๆ ด้วยเหตุนี้ในการจัดการเรียนการสอนอ่านและเขียน จึงควรให้ผู้เรียนได้ฝึกอ่านและเขียนบ่อยๆ และฝึกซ้ำหลายๆ ครั้ง ผู้เรียนจึงจะเกิดทักษะ ซึ่งโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ยังขาดการสร้างแบบทดสอบเพื่อวัดความรู้และทักษะในการอ่านภาษาไทยที่หลากหลาย ไม่มีการประยุกต์ข้อสอบที่จะทำการทดสอบทักษะการอ่านของนักเรียนแบบใหม่ ไม่ทำการสอบย่อยนักเรียนรายชั่วโมง รายสัปดาห์ หรือไม่จัดกิจกรรมการแข่งขันทักษะการอ่านภาษาไทยสำหรับนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อช่วยกระตุ้นความสนใจของนักเรียนได้ตลอดเวลา เปิดโอกาสให้นักเรียนศึกษาด้วยตนเองทำให้มีทักษะในการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ ด้วยตนเองอยู่เสมอ (บันลือ พฤษะวัน. 2545 : 34)

การวัดและประเมินผลเป็นส่วนหนึ่งของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งจะต้องดำเนินการควบคู่กันไป การบูรณาการหรือการประสานประสานการวัดและประเมินผลกับการเรียนการสอนเข้าด้วยกัน จะส่งผลต่อการพัฒนาการศึกษาหลายประการ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน ซึ่งเป็นศูนย์กลางของการพัฒนานั้น การวัดและประเมินผลจะมีบทบาทสำคัญต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งนี้เพราะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด โดยการประเมินจะมีผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการเรียนรู้ ทางตรงคือ จะให้ข้อมูลย้อนกลับที่สำคัญเพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ส่วนผลทางอ้อมคือ จะเป็นสิ่งชี้แนะการเรียนการสอน ดังนั้นผู้จัดการศึกษา จึงสามารถนำผลทั้งสองลักษณะที่เกิดขึ้นมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริงต่อการจัดการศึกษาได้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านภาษา จึงเป็นงาน

ที่ยากซึ่งต้องการความเข้าใจที่ถูกต้องแท้จริงเกี่ยวกับการทำงานของภาษาและการพัฒนาทางภาษาดังนั้นผู้ปฏิบัติหน้าที่วัดผลการเรียนรู้ด้านภาษา จำเป็นต้องเข้าใจหลักการของการเรียนรู้ภาษาเพื่อเป็นพื้นฐานในการดำเนินงานที่เหมาะสม (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 25) โดยเฉพาะโรงเรียนประถมศึกษายังมีข้อจำกัดในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ยากอยู่ค่อนข้างมาก แต่ในปัจจุบันปัญหาที่พบคือการจัดกระบวนการเรียนการสอนยังไม่เอื้ออำนวยต่อการที่จะพัฒนาคนให้มีคุณลักษณะที่สังคมต้องการ เนื้อหา วิธีการเรียนการสอนยังมุ่งเน้นการถ่ายทอดเนื้อหาวิชามากกว่าการเรียนรู้จากสภาพที่เป็นจริง ไม่เน้นกระบวนการที่ให้ผู้เรียนได้พัฒนาด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ การแสดงความคิดเห็นและการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจากการที่ครูขาดความรู้ในการสร้างเครื่องมือที่ดีมีคุณภาพและการพัฒนาสื่อต่างๆ การจัดการเรียนการสอนนั้นครูมุ่งเน้นที่จะให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้และจำเป็นต้องมีการวัดผลเพื่อประเมินการเรียนรู้ของนักเรียน โดยใช้แบบทดสอบหลายชนิด แต่ที่นิยมกันมากที่สุดคือแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ 4-5 ตัวเลือก เพราะสะดวก รวดเร็ว ในการตรวจให้คะแนน แต่แบบทดสอบดังกล่าวมีข้อจำกัดคือ การวัดคุณลักษณะบางประการ เช่น ความคิดสร้างสรรค์ การแสดงความคิดเห็น การแก้ปัญหา การนำเสนอข้อมูล การทำงาน การปฏิบัติหรือลักษณะนิสัยต่างๆ จะวัดได้ไม่ดีเท่าไรนัก เพราะฉะนั้นครูจึงไม่ควรใช้แบบทดสอบชนิดเลือกตอบเพียงแบบเดียว (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 11)

ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงสภาพปัญหาในด้านการวัดและประเมินผล การขาดเครื่องมือที่มีคุณภาพในการวัดและประเมินผลที่ใช้ในการวัดผลสัมฤทธิ์เมื่อสิ้นสุดการเรียนในแต่ละหน่วยย่อย เพื่อให้ผลที่ได้จากการวัดมีความถูกต้อง แม่นยำ เพื่อการแปลผลที่ถูกต้องยิ่งขึ้น เป็นเหตุจูงใจให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะสร้างแบบทดสอบและแบบวัดทักษะการอ่านภาษาไทย ที่มีคุณภาพเหมาะสมกับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยสร้างแบบทดสอบการอ่านในใจ เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก และสร้างแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง เป็นแบบวัดผลงานภาคปฏิบัติ เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ให้ตรงตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมในด้านทักษะการอ่าน ทั้งนี้เพื่อนำผลที่ได้ไปพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอน และเป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบและแบบวัดทักษะการอ่านภาษาไทยในระดับชั้นอื่นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาคุณภาพแบบทดสอบและแบบวัดทักษะการอ่านภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2
2. เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติสำหรับแปลความหมายจากคะแนนมาตรฐานแบบทดสอบและวัดทักษะการอ่านวิชาภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านพื้นที่การวิจัย

โรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร

ประชากรเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จาก 8 อำเภอ จำนวน 3,412 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำนวน 317 คน โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ เครจี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 607-610) ใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling)

3. ขอบเขตด้านเนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จาก 1) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานภาษาไทย ชุด ภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที 2) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานภาษาไทย ชุด ภาษาเพื่อชีวิต วรรณคดีลำนำ 3) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานภาษาไทย ชุด พื้นฐานภาษา ภาษาไทย เล่ม 1 4) แบบฝึกหัดสาระการเรียนรู้พื้นฐานภาษาไทย ชุด พื้นฐานภาษา ภาษาไทย เล่ม 1 5) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานภาษาไทย ชุด พื้นฐานภาษา ภาษาไทย เล่ม 2 6) แบบฝึกหัดสาระการเรียนรู้พื้นฐานภาษาไทย ชุด พื้นฐานภาษา ภาษาไทย เล่ม 2 และ 7) แบบฝึกหัด

สาระการเรียนรู้พื้นฐานภาษาไทย ชุด ภาษาเพื่อชีวิต ทักษะภาษา สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2554 โดยนำมาใช้เป็นแนวทางการสร้างแบบทดสอบการอ่านในใจ เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก และแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านบทร้อยแก้วและการอ่านบทร้อยกรอง เป็นแบบวัดผลงานภาคปฏิบัติ

4. ขอบเขตด้านระยะเวลาในการวิจัย

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. แบบทดสอบการอ่านภาษาไทย หมายถึง เครื่องมือในการวัดผลการเรียนของผู้เรียนที่มีลักษณะเป็นวิธีการที่มีระบบ เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก เพื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจหลักการอ่านภาษาไทยของผู้เรียน รวมถึงการการรับรู้ความหมายจากการรับรู้ข้อความ เข้าใจเรื่องราวหรือได้รับรสความบันเทิงตรงตามจุดประสงค์ของผู้เขียนและได้ประโยชน์อย่างแท้จริง

2. แบบวัดทักษะการอ่านภาษาไทย หมายถึง กิจกรรมที่ครูผู้สอนสร้างขึ้นเพื่อทดสอบวัดทักษะการอ่านบทร้อยแก้วและร้อยกรองสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นแบบวัดผลงานภาคปฏิบัติ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อฝึกให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจหลักการอ่านภาษาไทยได้ดียิ่งขึ้น และช่วยฝึกทักษะในการอ่าน โดยสามารถอ่านออกเสียงได้ถูกต้อง ชัดเจนตามหลักเกณฑ์การอ่าน อ่านออกเสียงได้คล่องแคล่ว อ่านเว้นจังหวะวรรคตอนได้ถูกต้อง และใช้น้ำเสียงเหมาะสมกับเรื่องที่อ่านได้เป็นอย่างดี ซึ่งแบ่งออกเป็น

2.1 แบบวัดทักษะการอ่านภาษาไทยแบบรูดิร หมายถึง เครื่องมือให้คะแนนที่ใช้ในการประเมินภาคปฏิบัติในการอ่านภาษาไทยของผู้เรียน แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ เกณฑ์ที่ใช้ประเมินการปฏิบัติในการอ่านภาษาไทยของผู้เรียน และระดับคุณภาพหรือระดับคะแนนในการอ่านของผู้เรียน ซึ่งเกณฑ์จะบอกผู้สอนหรือผู้ประเมินว่าการปฏิบัติในการอ่านภาษาไทย จะต้องพิจารณาสิ่งใดบ้าง ระดับคุณภาพหรือระดับคะแนนจะบอกว่า การปฏิบัติในการอ่านภาษาไทยของผู้เรียนในขณะนั้นสมควรจะได้ระดับคุณภาพหรือระดับคะแนนนั้นๆ ของเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละตัวขึ้นอยู่กับเป้าหมายของการประเมิน

2.2 แบบวัดทักษะการอ่านบทร้อยแก้ว หมายถึง เกณฑ์การประเมินและตัดส่วนคะแนน โดยวิเคราะห์จากจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้ในการใช้คะแนนการอ่านบทประพันธ์ที่เขียนขึ้นในรูปความเรียง ไม่มีการกำหนดจำนวนคำในวรรค ตำแหน่งสัมผัส เสียงสูง

ตำ หรือหนักเบาใดๆ เช่น นิยาย นิทาน เรื่องสั้น บทความ เรียงความ โดยครูผู้สอนได้กำหนด หัวข้อการประเมิน เช่น 1) อ่านออกเสียงได้ถูกต้อง ชัดเจน ตามหลักเกณฑ์การอ่าน 2) อ่านออกเสียงได้คล่องแคล่ว 3) อ่านเว้นจังหวะวรรคตอนได้ถูกต้อง และ 4) ใช้น้ำเสียงเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน โดยการกำหนดสัดส่วนการให้คะแนนจากครูผู้สอบคนที่ 1 และครูผู้สอบคนที่ 2

2.3 แบบวัดทักษะการอ่านบทร้อยกรอง หมายถึง การประเมินและสัดส่วนคะแนน โดยวิเคราะห์จากจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้ในกาให้คะแนนการอ่านคำประพันธ์ที่มีการกำหนดข้อบังคับต่างๆ ของการใช้คำเพื่อให้เกิดความไพเราะและความสนุกสนาน ถูกต้องตามการแบ่งจังหวะของบทร้อยกรองแต่ละประเภท โดยใช้น้ำเสียงและอารมณ์ที่เหมาะสมกับเนื้อหาของบทร้อยกรองที่อ่าน เช่น การอ่านกลอนหก การอ่านกลอนสุภาพ และการอ่านกลอนแปด โดยครูผู้สอนได้กำหนดหัวข้อการประเมิน เช่น 1) อ่านออกเสียงได้ถูกต้อง ชัดเจน ตามหลักเกณฑ์การอ่าน 2) อ่านออกเสียงตามทำนองของคำประพันธ์ได้ถูกต้อง 3) อ่านเว้นจังหวะวรรคตอนได้ถูกต้อง และ 4) ใช้น้ำเสียงเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน โดยการกำหนดสัดส่วนการให้คะแนนจากครูผู้สอบคนที่ 1 และครูผู้สอบคนที่ 2

3. การอ่านภาษาไทย หมายถึง ความสามารถในการออกเสียงได้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ และเข้าใจความหมายจากตัวหนังสือ สามารถจับใจความ สรุปสาระสำคัญ วิเคราะห์ความสำคัญ ความสัมพันธ์ของประเด็นต่างๆ ในข้อความและเรื่องที่อ่าน แบ่งออกเป็น 3 ประเภท

3.1 การอ่านในใจ หมายถึง การอ่านที่มีจุดมุ่งหมายจะจับใจความอย่างถูกต้องและรวดเร็ว คือ รู้เรื่องเร็วและถูกต้องโดยไม่ใช่วิธีที่ช่วยในการออกเสียงเคลื่อนไหวเลย การอ่านในใจจะช่วยให้เข้าใจเนื้อความได้เร็วกว่าการอ่านออกเสียง และผู้อ่านจะรับรู้เรื่องราวแต่เพียงผู้เดียว

3.2 การอ่านบทร้อยแก้ว หมายถึง การอ่านบทประพันธ์ที่เขียนขึ้นในรูปความเรียง ไม่มีการกำหนดจำนวนคำในวรรค ตำแหน่งสัมผัส เสียงสูงต่ำ หรือหนักเบาใดๆ เช่น นิยาย นิทาน เรื่องสั้น บทความ เรียงความ เป็นต้น

3.3 การอ่านบทร้อยกรอง หมายถึง การอ่านคำประพันธ์ที่มีการกำหนดข้อบังคับต่างๆ ของการใช้คำเพื่อให้เกิดความไพเราะและความสนุกสนาน ถูกต้องตามการแบ่งจังหวะของบทร้อยกรองแต่ละประเภท โดยใช้น้ำเสียงและอารมณ์ที่เหมาะสมกับเนื้อหาของบทร้อยกรองที่อ่าน เช่น การอ่านกลอนหก การอ่านกลอนสุภาพ และการอ่านกลอนแปด

4. การสร้างแบบทดสอบและแบบวัดทักษะการอ่านภาษาไทย หมายถึง แบบทดสอบอิงเกณฑ์ที่ใช้วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยสร้างขึ้นตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมเป็นข้อสอบที่มีคะแนนเกณฑ์เพื่อจำแนกนักเรียนออกเป็น 3 ประเภท ประกอบด้วย

4.1 แบบทดสอบการอ่านในใจ หมายถึง แบบทดสอบอิงเกณฑ์ที่สร้างขึ้นเพื่อวัดทักษะการอ่านในใจ เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

4.2 แบบประเมินหรือแบบวัดทักษะการอ่านบทร้อยแก้ว หมายถึง แบบทดสอบ
อิงเกณฑ์ที่สร้างขึ้นเพื่อวัดทักษะการอ่านบทร้อยแก้ว เป็นแบบวัดผลงานภาคปฏิบัติ จำนวน
15 ข้อ

4.3 แบบประเมินหรือแบบวัดทักษะการอ่านบทร้อยกรอง หมายถึง แบบทดสอบ
อิงเกณฑ์ที่สร้างขึ้นเพื่อวัดทักษะการอ่านบทร้อยกรอง เป็นแบบวัดผลงานภาคปฏิบัติ จำนวน
15 ข้อ

5. คุณภาพแบบทดสอบและแบบวัดทักษะการอ่านภาษาไทย หมายถึง การพิจารณา
วินิจฉัยความเหมาะสมความถูกต้องของแบบทดสอบและแบบวัดทักษะการอ่านภาษาไทยที่สร้าง
ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการตรวจสอบคุณสมบัติและพัฒนาแบบทดสอบและแบบวัดทักษะ
การอ่านภาษาไทยที่ดีตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ให้มีความเหมาะสมความถูกต้อง ได้แก่

5.1 คุณภาพแบบทดสอบการอ่านในใจ หมายถึง การหาคุณภาพแบบทดสอบปรนัย
ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก เพื่อวัดความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง
ระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน หาค่าอำนาจจำแนก
เป็นรายข้อโดยใช้วิธีของเบรนนาน (Bernnan) หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบแต่ละฉบับโดย
ใช้วิธีของโลเวตต์ (Lovett) และสร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) โดยนำคะแนนจากแบบวัดไป
คำนวณหาค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile) แล้วเทียบหาคะแนนที่-ปกติ (Normalized T-score)

5.2 คุณภาพแบบประเมินหรือแบบวัดทักษะการอ่านบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง
หมายถึง การวัดผลงานภาคปฏิบัติในการอ่านบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง เพื่อหาค่าความ
เที่ยงตรงของแบบทดสอบ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับจุดประสงค์เชิง
พฤติกรรม (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้สถิติ t-test เพื่อ
เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนนักเรียนกลุ่มรอบรู้และไม่รอบรู้ หาค่าความเชื่อมั่นของ
แบบทดสอบแต่ละฉบับ โดยผู้ตรวจให้คะแนน 2 คน ใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน
และสร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) โดยนำคะแนนจากแบบวัดไปคำนวณหาค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์
(Percentile) แล้วเทียบหาคะแนนที่-ปกติ (Normalized T-score)

6. คะแนนเกณฑ์ของแบบทดสอบอิงเกณฑ์ หมายถึง คะแนนที่ใช้ในการตัดสินผู้เรียน
ออกเป็นผู้รอบรู้และผู้ไม่รอบรู้ได้อย่างเหมาะสม หาโดยให้ครูผู้สอนเป็นผู้กำหนดคะแนนเกณฑ์
คือ ร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม

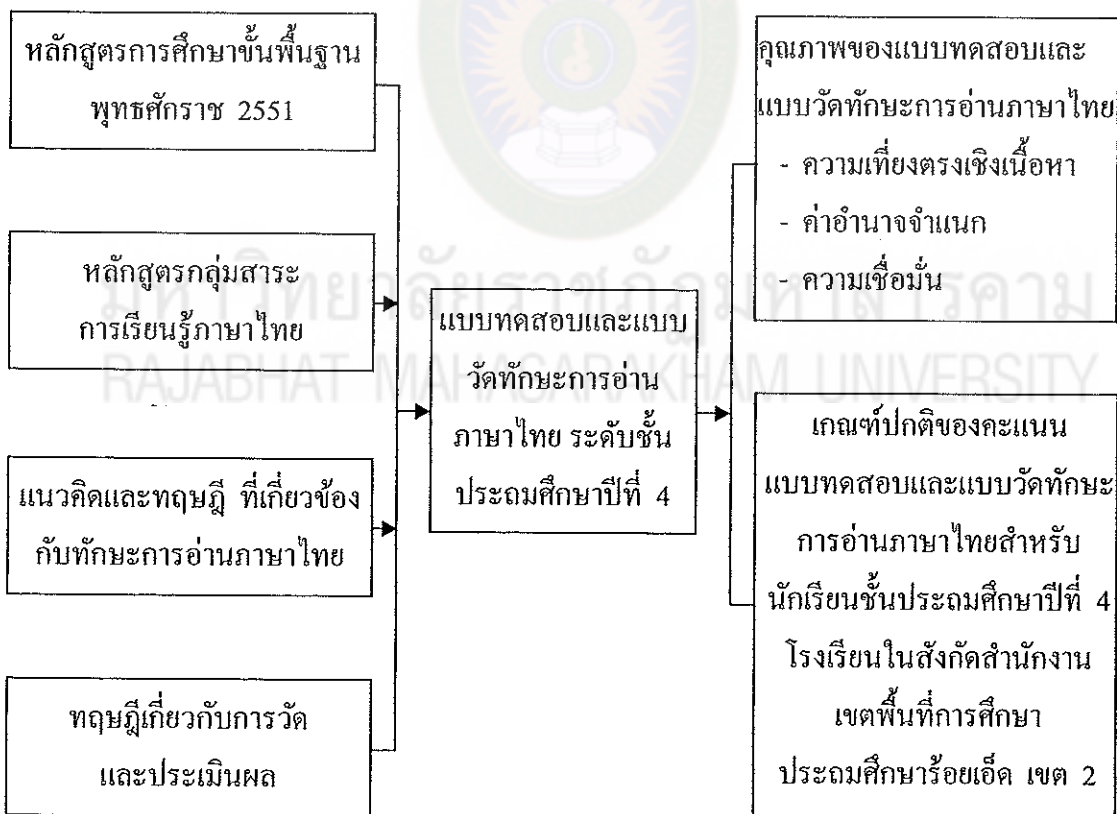
7. เกณฑ์ปกติ หมายถึง คะแนนของแบบทดสอบและแบบวัดทักษะการอ่านภาษาไทย
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เทียบกับกลุ่มประชากรว่าผู้ทดสอบและวัดทักษะนั้นมี
ความสามารถในระดับใดของคนในกลุ่ม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้แบบทดสอบและแบบวัดทักษะการอ่านภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 เพื่อใช้วางแผนปรับปรุงการเรียนการสอน
2. เป็นแนวทางสำหรับการสร้างแบบทดสอบและแบบวัดทักษะการอ่านภาษาไทย ในระดับอื่น

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือการสร้างแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านในวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย